

Aicina iesaistīties Trauksmes celšanas likuma pilnveidošanā

Publicēts: 17.07.2020.

[Valsts kanceleja](#)

Lai veicinātu trauksmes celšanu sabiedrības interesēs un pārņemtu Eiropas Savienības Trauksmes cēlējūdirektīvu (ES direktīvu), Valsts kanceleja ir sagatavojusi grozījumus [Trauksmes celšanas likumā](#) un aicina sabiedrību izteikt priekšlikumus to pilnveidošanai.

“Trauksmes celšanas likums tapa teju vienlaikus ar direktīvu, tāpēc Latvijas regulējums ir ļoti līdzīgs direktīvas saturam. Lielākā daļa grozījumu, kurus esam sagatavojuši, kā rekomendācijas jau pašlaik ir iekļautas vadlīnijās

 [iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidei](#)

un

 [trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšanai](#)

skaidro viena no Trauksmes celšanas likuma autorēm Inese Kušķe. “Mums ir bijis vairāk nekā gads, lai vērtētu, kā regulējums ir palīdzējis iedzīvotājiem rūpēties par mūsu kopīgajām interesēm - tagad ir laiks tā pilnveidei.”

Pārņemot direktīvas prasības Trauksmes celšanas likumā, iecerēts precizēt pārkāpumus, par kuriem jo īpaši ceļama trauksmē. Līdzšinējais prioritāro jomu saraksts tiks precizēts un papildināts ar patērētāju tiesību aizsardzību, transporta drošību, pārkāpumiem preču un pakalpojumu sniegšanā, valsts atbalsta caurskatāmību un citām ES direktīvā iekļautām jomām.

Grozījumi likumā paredz, ka turpmāk valsts garantētā aizsardzība pret trauksmes celšanas dēļ radītām nelabvēlīgām sekām

attieksies ne tikai uz trauksmes cēlēju un viņa radiniekiem, bet arī saistītām personām, kuras var būt kolēģi, citi atbalstītāji, juridiskās personas, kuras pieder trauksmes cēlējam.

Direktīvas pārņemšana paplašinās arī administratīvo atbildību. Jāatgādina, ka no šī gada 1. jūlija, stājoties spēkā Administratīvās atbildības likumam, sods paredzēts par nelabvēlīgu seku radīšanu trauksmes cēlējam vai viņa radiniekiem, kā arī par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu trauksmes cēlēja ziņojumā un ceļot trauksmi publiski. Grozījumi likumā rosina saukt pie administratīvās atbildības arī tos, kuri traucē trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšanai.

Tāpat Valsts kanceleja rosina precizēt prasības attiecībā uz trauksmes cēlēju ziņojumu saņemšanu un izskatīšanu gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Līdz šim šīs prasības ieteikumu veidā bija ietvertas vadlīnijās.

Plānots stiprināt arī iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidi, vienlaikus mazinot slogu organizācijām, ko šī likuma prasība rada. Valsts kanceleja piedāvā valsts un pašvaldības iestādēm, kurās ir mazāk nekā 50 nodarbināto, veidot kopīgu iekšējās trauksmes celšanas sistēmu. Līdz ar jauno grozījumu spēkā stāšanos, tādas pašas prasības attiektos arī uz privātā sektora dalībniekiem, kam ir 50 līdz 249 nodarbinātie. Atgādinām, ka iekšējā trauksmes celšana ir visefektīvākais veids, kā novērst iespējamus pārkāpumus un kaitējumu sabiedrības interesēm, kā arī mazināt apdraudējumu uzņēmuma reputācijai. Arī ES direktīva aicina dalībvalstis mudināt vispirms izmantot iespēju ziņot iekšēji savā darbavietā. Vienlaikus plānots precizēt gadījumus, kad trauksme būtu ceļama publiski.

Trauksmes celšanas likums stājās spēkā 2019. gada 1. maijā, un tā mērķis ir veicināt, lai sabiedrības interesēs tiek celta trauksme par pārkāpumiem, kas novēroti darba vidē, un nodrošināt trauksmes celšanas mehānismu izveidi un darbību, kā arī trauksmes cēlēju pienācīgu aizsardzību. Likuma grozījumiem, ar kuriem tiek pārņemta ES direktīva, jāstājas spēkā 2021. gada 17. decembrī.

Viedokli, iebildumus un priekšlikumus par grozījumiem likumā, kas izteikti

 [likumprojektā](#)

un

 [anotācijā](#)

var iesniegt rakstiski līdz šī gada 30. jūlijam, nosūtot uz e-pasta adresi kristine.stone@mk.gov.lv. Ņemot vērā saņemtos viedokļus, iebildumus un priekšlikumus, dokumenti tiks precizēti un iesniegti izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē. Pēc izsludināšanas Valsts sekretāru sanāksmē sabiedrības līdzdalība varēs turpināties līdz projektu apstiprināšanai Ministru kabinetā. Sabiedrības pārstāvji, kuri būs pieteikušies līdzdalībai, tiks informēti par tālākajām līdzdalības iespējām.

Zane Ozola

Komunikācijas departamenta konsultante

Tel: 67082902

E-pasts: Zane.Ozola@mk.gov.lv

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/aicina-iesaistities-trauksmes-celsanas-likuma-pilnveidosana>